

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้
สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี
ชื่อผู้วิจัย : นายพิชิต สนั่นเอื้อ
ประเภทผลงานวิชาการ : ผลงานวิจัย
ปีการศึกษา : 2562 - 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อสร้างรูปแบบฯ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบฯ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครู จำนวน 10 คน ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบฯ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและวิธีการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 3 การยกร่างรูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 4 การประเมินร่างรูปแบบฯ เป็นการประเมิน 2 ด้าน ด้านที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ด้านที่ 2 ประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 32 คน ขั้นตอนที่ 5 สร้างคู่มือการใช้รูปแบบฯกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มี 2 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การทดลองใช้ การประเมินและติดตามผลการใช้รูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี จำนวน 32 คน ขั้นตอนที่ 2 การประเมินทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากครูผู้สอนเข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบฯ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทั้งหมด 431 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์การวิเคราะห์เนื้อหา แบบสอบถามความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ และความเป็นไปได้ของรูปแบบ แบบประเมินความเหมาะสมของการใช้คู่มือฯ แบบประเมินประสิทธิผลของการนำรูปแบบฯ ไปใช้ แบบทดสอบก่อนและหลัง

การพัฒนา และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบฯ พบว่า ปัจจุบันครุมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการใช้งานคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเบื้องต้นได้ สามารถประยุกต์ใช้ Social media ในรูปแบบต่าง ๆ ตามคุณลักษณะเฉพาะเพื่อการรับส่งข้อมูลได้อย่างเหมาะสมกับงาน มีความสามารถในการค้นคว้าข้อมูลผ่านเว็บไซต์ และเข้าถึงข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ของเว็บเพจได้ แต่ยังขาดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อมัลติมีเดียที่เหมาะสม ไม่มีความรู้ในการสร้างระบบแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารกับผู้เรียนผ่านระบบเครือข่าย ไม่สามารถนำโปรแกรมแบบสอนเสริม และโปรแกรมแบบฝึกหัด มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนความต้องการในการพัฒนา พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการนำโปรแกรมแบบสอนเสริม และโปรแกรมแบบฝึกหัดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยการวางแผนจัดการทรัพยากรด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความเข้าใจในเรื่องนโยบาย ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินทางปัญญาในการใช้ข้อมูลบนเครือข่ายและสังคมออนไลน์

2. ผลการผลการสร้างรูปแบบฯ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบฯ ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต โดยรูปแบบมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.50$) ความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65, \sigma = 0.54$) และความเป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60, \sigma = 0.56$)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบฯ พบว่า คะแนนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบฯ โดยภาพรวมทุกกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68, \sigma = 0.48$)

คำสำคัญ : การพัฒนาครู, เทคโนโลยีดิจิทัล, ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ